

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

12.07.2023

м. Київ

№ 293

Про затвердження Положення про Наукову раду з проблеми «Українська мова» при Відділенні літератури, мови та мистецтвознавства НАН України

Відповідно до абзацу першого п.3.4 Положення про порядок створення та діяльності наукових рад, комітетів і комісій Національної академії наук України, затвердженого постановою Президії НАН України від 31.01.2018 № 41, та за поданням Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України від 23.05.2023 Президія Національної академії наук України постановляє:

1. Затвердити Положення про Наукову раду з проблеми «Українська мова» при Відділенні літератури, мови та мистецтвознавства НАН України (додається).

2. Взяти до відома, що базову установу зазначеної ради визначено постановою Президії НАН України від 12.07.2000 № 214, а голову ради затверджено постановою Президії НАН України від 10.03.2010 № 68.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

В.о.головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

Анатолій ЗАГОРОДНІЙ

Вячеслав БОГДАНОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Президії НАН України
від 12.07.2023 № 293

ПОЛОЖЕННЯ
про Наукову раду з проблеми «Українська мова»
при Відділенні літератури, мови та мистецтвознавства НАН України

1. Загальні положення

1.1. Положення про Наукову раду з проблеми «Українська мова» при Відділенні літератури, мови та мистецтвознавства НАН України (далі – Наукова рада, рада) визначає порядок її створення та діяльності.

1.2. Наукова рада – науково-консультативний, координаційний, експертний орган із питань розвитку й координації фундаментальних і прикладних досліджень НАН України з проблеми «Українська мова».

1.3. Завдання ради відповідно до профілю та тематичного спрямування досліджень визначає це Положення.

1.4. Рада у своїй діяльності керується чинним законодавством України, Статутом НАН України, постановами Загальних зборів НАН України, постановами Президії НАН України, Положенням про порядок створення та діяльності наукових рад, комітетів і комісій Національної академії наук України, затвердженим постановою Президії НАН України від 31.01.2018 № 41, Статутом Інституту української мови Національної академії наук України та цим Положенням.

2. Мета, основні завдання та напрями діяльності ради

2.1. Рада створена для сприяння мовознавчим установам Національної академії наук України в реалізації завдань, передбачених законами України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Статутом НАН України.

2.2. До основних завдань ради належать оцінювання стану та перспектив розвитку фундаментальних і прикладних досліджень української мови, підготування пропозицій щодо їх розвитку, участь в установленому порядку у формуванні та затвердженні тематики наукових досліджень, експертиза проєктів і завершених досліджень.

2.3. Для виконання своїх завдань рада:

- аналізує стан і перспективи розвитку фундаментальних та прикладних досліджень із проблеми «Українська мова», готує пропозиції щодо перспективних напрямів розвитку й припинення тих досліджень, що втратили актуальність;
- бере участь у проведенні наукової експертизи тематики науково-дослідних робіт та звітів про їхнє завершення, тематики наукових праць, дисертацій, підручників;
- готує рекомендації щодо впровадження результатів наукових досліджень із проблеми «Українська мова» в практику;
- надає пропозиції щодо взаємодії науки та освіти, удосконалення підготування та атестації наукових кадрів;
- створює за необхідності постійні комісії, тимчасові та експертні групи, залучає до участі в них представників органів державної влади, наукових установ, закладів вищої освіти, підприємств, громадських організацій та об'єднань (за погодженням);
- готує і подає на розгляд Президії НАН України, Бюро Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України та оприлюднює доповіді щодо стану і перспектив розвитку наукових досліджень із проблеми «Українська мова»;
- готує і виносить на обговорення Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України та Президії НАН України питання за профілем ради;
- отримує в установленому порядку необхідні для її діяльності інформацію та матеріали;
- надсилає в установленому порядку окремі свої ухвали та рекомендації до зацікавлених міністерств, відомств, національних галузевих академій наук, керівникам наукових установ та закладів вищої освіти;
- може бути залучена до організації проведення наукових конференцій, симпозіумів, пленумів, читань, зокрема присвячених пам'яті видатних учених;
- може бути залучена до надання рекомендацій щодо проєктів тем науково-дослідних робіт установ НАН України, виконання яких має фінансуватися за кошти державного бюджету;
- може бути залучена до підготування рекомендацій для робіт, що претендують на висунення на здобуття премій імені видатних учених України, премій для молодих учених та студентів закладів вищої освіти, які присуджує НАН України;
- може бути залучена до підготування рекомендацій для відзначення науковців із використанням різних форм заохочення.

3. Порядок створення ради

3.1. Рішення про створення ради ухвалює Президія НАН України.

3.2. Рада діє при Відділенні літератури, мови та мистецтвознавства НАН України.

3.3. Положення, голову та базову установу ради затверджує Президія НАН України за поданням Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України.

Склад, структуру ради затверджує Бюро Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України за поданням голови ради.

3.4. Загальне керівництво роботою ради та контроль за її діяльністю здійснює Бюро Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України.

Наприкінці кожного року в терміни, установлені Президією НАН України, рада надсилає до Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України звіт про діяльність за поточний рік, підписаний головою або заступником голови ради.

Бюро Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України регулярно оновлює склад ради з урахуванням актуальності проблематики наукових напрямів та результатів діяльності ради.

3.5. Матеріально-технічно та фінансово забезпечує раду Інститут української мови Національної академії наук України як базова установа.

4. Склад, структура та організація роботи ради

4.1. Раду формують у складі голови, заступників голови, ученого секретаря і членів ради.

4.2. До складу ради залучають провідних учених та фахівців у галузі українського мовознавства, дійсних членів та членів-кореспондентів НАН України, а також учених та фахівців національних галузевих академій наук, закладів вищої освіти, міністерств і відомств (за погодженням). До діяльності ради можуть бути залучені провідні закордонні учені (за погодженням).

4.3. У раді може бути створене бюро, до складу якого входять голова, заступники, учений секретар.

4.4. Очолює діяльність ради голова ради. За відсутності голови радою керує один із його заступників.

4.5. Голова ради:

- затверджує план роботи, порядок денний засідання і склад осіб, запрошених на засідання ради;
- організовує роботу ради і головує на засіданнях;
- підписує протоколи засідань та інші документи ради;

- формує звіт про роботу та найважливіші результати діяльності ради;

- розподіляє обов'язки між своїми заступниками і членами ради.

4.6. Заступник голови ради:

- керує одним або кількома напрямками діяльності ради;

- бере участь у плануванні роботи ради;

- бере участь у підготованні звіту про роботу та найважливіші результати діяльності ради.

4.7. Учений секретар ради:

- організаційно забезпечує роботу ради, готує матеріали до засідань, оформляє протоколи засідань;

- готує і погоджує з головою проекти документів та інших матеріалів для обговорення на засіданні ради;

- розсилає членам ради документи та матеріали;

- повідомляє членам ради дату, місце і порядок денний засідання;

- організовує і готує звіт про роботу та найважливіші результати;

- забезпечує збереження документації ради.

4.8. Члени ради:

- беруть участь у засіданнях ради;

- подають пропозиції і зауваження до планів роботи та поточної діяльності ради задля підвищення її ефективності;

- отримують інформацію про діяльність ради;

- подають пропозиції щодо формування порядку денного засідання ради;

- беруть участь у підготованні матеріалів для розгляду на засіданнях;

- виступають із доповідями на засіданнях ради.

4.9. Голова, заступники голови, учений секретар, члени ради виконують свої функції на громадських засадах.

4.10. Рада працює згідно зі щорічним планом, що його схвалює рада і затверджує голова.

4.11. Рада вирішує питання в межах завдань і повноважень, покладених на неї цим Положенням.

4.12. Основною формою роботи ради є засідання, які проводять за необхідності.

Керує засіданнями ради її голова або за дорученням голови один із заступників голови ради.

На час перерви між засіданнями ради оперативну роботу може здійснювати бюро, яке правомочне ухвалювати рішення з подальшим затвердженням цих рішень на засіданнях ради.

4.13. Рада повноважна приймати рішення, якщо в її засіданні беруть участь більше половини її членів. Рішення вважається ухваленим, якщо за нього проголосувала більшість учасників засідання. Ухвали ради мають рекомендаційний характер і оформлені протоколами.

4.14. Участь у засіданнях ради, в ухваленні відповідних рішень за необхідності може здійснюватися дистанційно з використанням відповідних інформаційних та телекомунікаційних технологій в порядку, що встановлюється бюро ради.

5. Прикінцеві положення

5.1. Рада може бути реорганізована або ліквідована рішенням Президії НАН України.

5.2. Зміни до Положення про наукову раду затверджує Президія НАН України за поданням Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України в установленому порядку.